

Наставно-научном већу Факултета организационих наука

Одлуком Наставно-научног већа ФОН-а бр. 3/3-8 од 28.01.2015. именовани смо у Комисију за оцену завршене докторске дисертације кандидата **Вељка Дмитривића**, под насловом „**Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације**“ и на основу тога подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ И ДИСЕРТАЦИЈИ

1.1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Вељко Дмитривић је рођен 02.04.1977. године у Суботици, где је завршио основну школу (носилац Вукове дипломе) и Гимназију „Светозар Марковић“ (друштвено-језички смер) са одличним успехом. Економски факултет у Суботици Универзитета у Новом Саду (смер Маркетинг) уписао је 1996. године. Дипломирао је 2001. године са просечном оценом студирања 8,73 и оценом 10 на дипломском раду на тему: „Утицај промотивних порука на диференциране сегменте потрошача“. Мастер рад на тему „Финансијско извештавање у здравству“ одбранио је 2008. године оценом 10 на Факултету организационих наука (Универзитет у Београду) – смер Менаџмент - модул Финансијски менаџмент. Други мастер рад на тему: „Визуелни аспекти дизајна производа“ одбранио је 2009. године оценом 10 на Економском факултету у Суботици (Универзитет у Новом Саду) смер Маркетинг менаџмент. Студент је докторских студија – одсек Информациони системи и менаџмент на Факултету организационих наука у Београду и положио је све планом и програмом предвиђене испите и одбранио приступни рад.

Поред редовног школовања радио је као стални сарадник градских недељника (1992 – 2001.), а након тога као сарадник на локалним и регионалним медијима (2003 – 2007.).

У фебруару 2002. године запослио се у АД „Фиделинка“ Суботица где после приправничког стажа (сектор за увођење и примену система квалитета, служба малопродаје и служба набавке) прелази у службу продаје и маркетинга у Суботици где ради до 2006. године, када прелази у Пословну јединицу Београд, у службу маркетинга.

У априлу 2007. године запослио се на Факултету организационих наука у Београду у звању сарадник у настави, где изводи вежбе на другој години основних студија на предметима Рачуноводство, Финансијски менаџмент и рачуноводство и на четвртој години на предмету Анализа финансијских извештаја. На дипломским мастер студијама је ангажован на предметима Анализа финансијских извештаја, Финансијски менаџмент, Вредновање предузећа и Управљање кључним купцима. Ангажован је на програму Факултета организационих наука „Настава на даљину“ на предмету

Финансијски менаџмент и рачуноводство. Током рада на факултету посветио се научно-истраживачком раду и развоју дисциплина за које је биран у звање, као и личном усавршавању на пољу унапређења педагошког рада.

На званичним анкетама студената оцењен је високим оценама. По резултатима анкета студената у зимском семестру школске 2008/2009. године у конкуренцији наставника и сарадника је заузео четврто место за извођење вежби за предмет Рачуноводство (смер Менаџмент), док је исте школске године у летњем семестру за предмет Финансијски менаџмент и рачуноводство (смерови Информациони системи и технологије, Управљање квалитетом и Операциони менаџмент) био рангиран на седмом месту. Школске 2012/2013. године, у летњем семестру, у конкуренцији асистената заузео је пето место за предмет Финансијски менаџмент и рачуноводство (смерови Информациони системи и технологије, Управљање квалитетом и Операциони менаџмент), школске 2013/2014. треће место у зимском семестру за предмет Рачуноводство, и седмо место у летњем семестру за предмет Финансијски менаџмент и рачуноводство. Био је члан комисије у четрдесетак одбрана дипломских радова.

Усавршавао се путем похађања курсева и учешћа на семинарима и пословним школама: Asee, „Анализа финансијских извештаја“, Београд, 2010; Пословна школа Блед, ИМТА, International Management Teachers Academy, Faculty Development Program, Certificate on Finance (издат од стране Central and East European Management Association - СЕЕМАН), Блед (Словенија) јун 2009; Курс „Методика наставе“, Топола, октобар 2008; „Case Method Teaching ECCH: Bringing the Real World into the Classroom“, октобар 2007, Београд; Курс «Успешан рад са клијентима» и «Технике продаје», Skills Београд, септембар 2005, Палић; семинар у организацији Portland State University и Економског факултета у Суботици (Strategic Management, Cost Management, Financial Forecasting, International Negotiation), октобар 2002 - децембар 2003, Суботица. Члан је у следећим професионалним организацијама: „European Economic Association“ и „International Management Teachers Academy Alumni Association“.

Учествовао је у наставном тиму програма Војне академије и Факултета организационих наука – предмети Финансијско рачуноводство, Финансијски менаџмент и Управљачко рачуноводство, 2008/2009; 2009/2010; семинарима „Управљање финансијама у здравству“, ФОН, 2009-2014; програму за преквалификацију војног кадра „PRISMA“ (Programme for Resettlement in Serbia and Montenegro Army) у организацији Факултета организационих наука Београд, 2008; на специјалистичким студијама у организацији Факултета организационих наука (области финансијско рачуноводство, менаџерско рачуноводство, финансијски менаџмент, бизнис план): Менаџмент у здравству, Менаџмент у фармацији и Менаџмент у образовању је изводио наставу.

Учествовао је у следећим пројектима: EVLIA – Претварање добрих идеја у реалност – коришћење интелектуалних добара за финансирање МСП у југоисточној Европи (Making full value of good ideas by leveraging intellectual assets for financing SMEs in SEE), Привредна комора Београд (2013 - 2014); „Spring School 012“, April, 2012, Faculty of Organizational Sciences; „Spring School 011 – Entrepreneur’s reputation in digital age“, 21-25 March, 2011, Faculty of Organizational Sciences; Мерење и унапређење пословних перформанси пословног система, Факултет организационих наука у Београду, 2011/2012; TEMPUS пројекат, предмет Управљање финансијама и управљачко рачуноводство, 2011; Обука за менаџмент у здравству – Health Management Training in Serbia, Пројекат финансиран од стране Европске уније – Трошкови здравствене заштите, 2011; „Унапређење начина обрачуна цене коштања производа (залиха) у складу са Међународним рачуноводственим стандардима у Заводу за израду новчаница

и кованог новца Народне банке Србије, Београд, Топчидер“, 2008; „Примена међународних стандарда серије ISO 9001:2001 – Основа за обезбеђење квалитета Факултета организационих наука“, Подсистем финансија, септембар 2007-2009.

Говори, чита и пише енглески језик. Служи се италијанским, немачким, македонским и мађарским језиком. Користи програмски пакет MS Office и интернет.

Приказ наставних активности у току докторских студија

Кандидат Вељко Дмитровић је школске 2008/2009. уписао докторске студије на Факултету организационих наука – Студијски програм Информациони системи и менаџмент. Положио је све планом и програмом предвиђене испите и то:

Наука о менаџменту	10 ЕСПБ
Одлучивање – изабрана поглавља	10 ЕСПБ
Методологија научних истраживања	10 ЕСПБ
Финансијски менаџмент – одабрана поглавља	10 ЕСПБ
Маркетинг и управљање односима с купцима	10 ЕСПБ
Стратешко управљање пројектима	10 ЕСПБ
Менаџмент људских ресурса – одабрана поглавља	10 ЕСПБ
Систем менаџмента животном средином	10 ЕСПБ
Систем квалитета – одабрана поглавља	10 ЕСПБ

Одбранио је приступни рад под називом "Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације" и остварио 30 ЕСПБ бодова. Укупно је остварио 120 ЕСПБ бодова.

Списак објављених радова

Приступни рад

- Дмитровић, В: „Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације“, Факултет организационих наука, 2014.

Мастер рад

- Дмитровић, В: „Визуелни аспекти дизајна производа“, Економски факултет Суботица, Универзитет у Новом Саду, 2009.
- Дмитровић, В: „Финансијско извештавање у здравству“, Факултет организационих наука, 2008.

Радови објављени у часописима, на међународним и домаћим конференцијама:

Р. бр.	Библиографска јединица	Година	М
1.	Dmitrovic, V; Knezevic, S; Benkovic, S; Djuric, D. „Intellectual Capital as Key Performance Management in Crisis“, IFSAM 2014 (International Federation of Scholarly Associations of Management), „Management in Crisis“, World Congress in Tokyo.	2014.	33
2.	Dmitrović, V; Latinović, M; Obradović, T. „Financial Reporting in Contemporary Business Conditions“, XIV Interantional Symposium SYMORG 2014 „Innovative Management & Business Performance“, Zlatibor, 2014.	2014.	33
3.	Obradović, T; Dmitrović, V; Latinović, M. „Performance Management Methodology: Integrative Approach“, XIV Interantional Symposium SYMORG 2014 „Innovative Management & Business Performance“, Zlatibor, 2014.	2014.	33
4.	Latinović, M, Obradović, T; Dmitrović, V. „Empirical Evidence on Efficiency of Traditional Versus Behavioural Asset-Pricing Models: an Overview“, XIV Interantional Symposium SYMORG 2014 „Innovative Management & Business Performance“, Zlatibor, 2014.	2014.	33
5.	Дмитровић, В; Обрадовић, Т; Латиновић, М. „Проблематично питање рачуноводства – извештавање о интелектуалном капиталу“, XVIII Интернационални симпозијум из пројектног менаџмента – YUPMA, Београд, 2014.	2014.	63
6.	Латиновић, М; Дмитровић, В; Обрадовић, Т. „Вредност управљања односима са купцима у пројектном окружењу“, XVIII Интернационални симпозијум из пројектног менаџмента – YUPMA, Београд, 2014.	2014.	63
7.	Обрадовић, Т; Латиновић, М; Дмитровић, В. „Вредновање компаније: тржишни приступ“, XVIII Интернационални симпозијум из пројектног менаџмента – YUPMA, Београд, 2014.	2014.	63
8.	Dmitrović, V; Obradović, T; Latinović, M, „Brend kao važan element nematerijalne imovine“, XVII Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta „Savremene tendencije u projektnom i inovacionom menadžmentu“, YUPMA 2013, Zlatibor, 7-9. Jun 2013, ISBN 978-86-86385-10-9 (49-53. str.)	2013.	63
9.	Latinović, M; Obradović, T; Dmitrović, V, „Performanse menadžmenta ljudskim resursima projektnih organizacija“, XVII Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta „Savremene tendencije u projektnom i inovacionom menadžmentu“, YUPMA 2013, Zlatibor, 7-9. Jun 2013, ISBN 978-86-86385-10-9 (125-129. str.)	2013.	63
10.	Obradović, T; Latinović, M; Dmitrović, V, „Inovativno upravljanje: evolucija koncepta menadžmenta performansi“, XVII Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta „Savremene tendencije u projektnom i inovacionom menadžmentu“, YUPMA 2013, Zlatibor, 7-9. Jun 2013, ISBN 978-86-86385-10-9	2013.	63

Р. бр.	Библиографска јединица	Година	М
11.	Dmitrović, V; Knežević, S; Lakićević, A, „Adequacy Assessment of Human Resources in the Financial Statements“, Book of Abstracts International Scientific Conference „Migration and Labour Market“, University St. Kliment Ohridski, Bitola, University „St. Cyril and Methodus“, Association Mavrovo – Meglen cultural assembly Prilep, October 19 – 20, 2012.	2012.	33
12.	Benkovic, S; Milosavljevic, M; Dmitrovic, V. “Towards a Digitalization of Financial Reporting: An Empirical Study in Serbia”, 7 th International Conference for Young Researchers: Breakthrough Points of World Economy in the 21th Century, Gödöllő, Hungary, 12 - 14 November, 2012, p.p. 20-26, ISBN: 978-963-269-319-4.	2012.	33
13.	Obradović, T; Dmitrović, V; Latinović, M: „Financial Forecasting for Company Valuation Purposes“, Serbian Project Management Journal, 2012, Vol. 2, No. 1, ISSN 2217-7256, p. 62-70.	2012.	
14.	Lakićević, A; Knežević, S; Stanković, A; Dmitrović, V. „Internal control in the function of raising of management quality in banks“, 15th Toulon-Verona Conference „Excellence in Services“, International conference quality and service sciences, Israel, 3-4. September, 2012.	2012.	33
15.	Dmitrovic, V; Knezevic, S; Obradovic, T. “Intellectual Capital – A Challenge for Adequate Financial Reporting“, XIII Interantional Symposium SYMORG 2012 „Innovative Management & Business Performance“, Zlatibor, 2012.	2012.	33
16.	Lakicevic, A; Dmitrovic, V; Knezevic, S. “Collapse of the American Mortgage Market”, XIII Interantional Symposium SYMORG 2012 „Innovative Management & Business Performance“, Zlatibor, 2012.	2012.	33
17.	Obradovic, T; Latinovic, M; Dmitrovic, V. “Performance Based Success – Myth or Reality”, XIII Interantional Symposium SYMORG 2012 „Innovative Management & Business Performance“, Zlatibor, 2012.	2012.	33
18.	Дмитровић, В; Обрадовић, Т; Латиновић, М. „Финансијски извештаји као реална слика пословања у функцији пословног одлучивања“, XVI Интернационални симпозијум из пројектног менаџмента YUPMA 2012. «У сусрет економији знања – управљање пројектима знања», Златибор, Србија, мај 2012. 125-129. ISBN: 978-86-86385-09-3.	2012.	63
19.	Обрадовић, Т; Дмитровић, В; Латиновић, М. „Вредновање као парадигма финансијског знања компаније“, XVI Интернационални симпозијум из пројектног менаџмента YUPMA 2012. «У сусрет економији знања – управљање пројектима знања», Златибор, Србија, мај 2012, 454-458. ISBN: 978-86-86385-09-3.	2012.	63
20.	Латиновић, М; Обрадовић, Т; Дмитровић, В. „Награђивање на бази финансијских мера перформанси“, XVI Интернационални симпозијум из пројектног менаџмента YUPMA 2012. «У сусрет економији знања – управљање пројектима знања», Златибор, Србија, мај 2012, 120-124. ISBN: 978-86-86385-09-3.	2012.	63
21.	Dmitrović, V; Knežević, S; Milosavljević, M, „Finansijski izveštaji kao instrumenti poslovnog odlučivanja menadžmentu u uslovima ekonomsko-finansijske krize“, Zbornik apstrakata, 17. Internacionalni naučni skup SM 2012, „Strategijski menadžment i sistemi podrške odlučivanju u strategijskom menadžmentu“, Subotica, Palić, 20.04.2012, ISBN 978-86-7233-304-6.	2012.	33

P. бр.	Библиографска јединица	Година	М
22.	Milosavljevic, M; Dmitrovic, V; Jovanovic, M; Petrovic, N; Bjelica, D, "Information Systems for Planning of Company's Business and Financing", 31 st International Conference on Organizational Science Development Quality, Innovation Future Organization, 21-23.3.2012, Portoroz, Slovenia.	2012.	33
23.	Dmitrović; V, „Balanced Scorecard model u funkciji unapređenja analize uspeha u zdravstvu“, Financing – naučni časopis za ekonomiju, broj 3, Republika Srpska, septembar 2011. godine (62-68) ISSN 1986-812X	2011.	23
24.	Knežević, P. S; Dmitrović, V; Jovanović, M; Obradović, T, „Upravljanje potraživanjima od kupaca u funkciji podrške uspešnosti poslovanja“, Management, br. 58, 2011, (49-58) UDK 005, ISSN 0354-8635	2011.	52
25.	Obradović, T; Latinović, M; Dmitrović, V; „Upravljanje portfoliom obveznica: pasivne strategije“, SPIN, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2011.	2011.	63
26.	Obradović, T; Dmitrović, V; Latinović, M: „Application of Contemporary Cost Management Concept in Serbian Local Government“, 14 th Toulon-Verona Conference on Quality in Services, University of Alicante, Spain, 2011.	2011.	33
27.	Latinović, M; Obradović, T; Dmitrović, V, „Real Options and Emerging Markets: An Overview“, 1 st International Symposium & 10 th Balkan Conference on Operational Research, BALCOR, September 2011; Thessaloniki, Greece.	2011.	33
28.	Krsmanović, M; Đurić, M; Dmitrović, V, „A Survey of Student Satisfaction With Distance Learning at Faculty of Organizational Sciences, University of Belgrade“, First International Conference on Virtual and Networked Organizations, Emergent Technologies and Tools, ViNOrg, 6-8. July 2011, Ofir, Portugal, printed in Communications in Computer and Information Science Volume 248, 2012, pp 111-117	2011.	23
29.	Dmitrović, V, Knežević, S; Milosavljević, M: “Značaj upravljanja intelektualnim kapitalom u savremenom preduzeću”, Računovodstvo i menadžment – RIM, 12. Međunarodna znanstvena I stručna konferencija”, Zagreb-Split, 2011. (21-30) UDK 657.3/657.6/336.2/658.1/658.8, ISBN 978-953-96838-8-5 (celina), ISBN 978-953-7828-00-4 (Svezak II)	2011.	33
30.	Dmitrović, V; Radulović, V; Benković, S; Kaljević, Z: “Implementacija kapitacije u Republici Srbiji”, Računovodstvo i menadžment – RIM, 12. Međunarodna znanstvena i stručna konferencija”, Zagreb-Split, 2011. (87-94) UDK 657.3/657.6/336.2/658.1/658.8, ISBN 978-953-96838-8-5 (celina), ISBN 978-953-7828-00-4 (Svezak II)	2011.	33
31.	Dmitrović, V; Obradović, T; Latinović, M: „Izvori i merenje intelektualnog kapitala“, XV Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta „Projektni menadžment u Srbiji – uspesi i mogućnosti“, Zlatibor, jun, 2011. (240-244)	2011.	63
32.	Obradović, T; Dmitrović, V; Latinović, M: „Finansijska ocena projekata: izazovi određivanja diskontne stope“, XV Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta „Projektni menadžment u Srbiji – uspesi i mogućnosti“, Zlatibor, jun, 2011. (115-119)	2011.	63

P. бр.	Библиографска јединица	Година	М
33.	Knežević, S; Jovanović, M; Dmitrović, V: „Procene učinka konkurenata zasnovane na objavljenim finansijskim izveštajima i strategijsko poslovno odlučivanje“, XVI internacionalni naučni skup SM 2011 „Strategijski menadžment i sistemi podrške odlučivanju u strategijskom menadžmentu“, Palić, ISBN 867233286-5	2011.	33
34.	Knežević, P. S; Milosavljević, M; Dmitrović, V; „Značaj strategijskog upravljačkog računovodstva za upravljanje bankama“, Management, br. 57, 2011, (23-30) UDK 005, ISSN 0354-8635	2011.	52
35.	Dmitrović, V; Đurić, M; Milosavljević, M; “Mutual Dependence of Quality Management in Auto Industry and Specific Demands of Buyers with Respect to Eco Standards”, International Conference “The Economy and Business in Post-Recession” Faculty of Economics Prilep, University “St. Kliment Ohridski” – Bitola, Prilep, October, 2010. (A43)	2010.	33
36.	Dmitrović, V: “Upravljanje kupcima u periodu krize”, 14. Kongres Saveza računovođa i revizora Republike Srpske “Uloga finansijske i računovodstvene profesije u prevazilaženju krize u realnom i finansijskom sektoru”, Banja Vrućica, septembar, 2010, SRRS, Banja Luka, ISBN 978-99938-840-5-7 (453-470)	2010.	33
37.	Dmitrović V, Obradović T: „Capitation – A New Way of Financing Primary Healthcare Physicians“ (Kapitacija – novi način finansiranja lekara primarne zdravstvene zaštite), XII međunarodni simpozijum Fakulteta organizacionih nauka, Zlatibor, jun 2010. (A462), ISBN: 978-86-7680-215-9	2010.	33
38.	Obradović, T; Dmitrović, V: „Vrednovanje preduzeća primenom metode diskontovanog novčanog toka“, XII međunarodni simpozijum Fakulteta organizacionih nauka, Zlatibor, jun 2010. (A316), ISBN: 978-86-7680-215-9	2010.	33
39.	Obradović, T; Dmitrović, V; Kuzmanović, M: „Projektno finansiranje: pretpostavke i opravdanost“, XIV Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta “Strategijski projektni menadžment i projektno liderstvo”, Zlatibor, Srbija, 14-16. maj 2010.	2010.	63
40.	Benković, S; Milosavljević, M; Dmitrović, V. „Importance of Project Financing for Economic Development“, Strategic management – International Journal of Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management, Vol. 14, No. 2, 2009, ISSN 1821-3448, UDC 005.21 (3-12)	2009.	52
41.	Žarkić Joksimović; N, Dmitrović, V; Obradović, T: „Značaj profesionalne etike za kvalitet finansijskog izveštavanja“, Anali Ekonomskog fakulteta u Subotici, Vol. 45, ISSN 0350-2120, UDK 330, 22/2009, (207-213).	2009.	52
42.	Dmitrović, V; Joksimović, I; Benković, S: “Ethics of Financial Reporting in Contemporary Economics”, 10. International Symposium in Management SIM 2009, Management&Competitiveness in Knowledge-Based Society, on 6. and 7. November 2009, Timisoara, Romania.	2009.	33
43.	Obradović, T; Dmitrović, V: „Strateško upravljačko računovodstvo – put za izlazak iz krize“, VII skup privrednika i naučnika, Beograd, Fakultet organizacionih nauka “Operacioni menadžment i globalna kriza”, novembar 2009, (549-556), ISBN 978-86-7680-202-9	2009.	63

Р. бр.	Библиографска јединица	Година	М
44.	Dmitrović, V; Obradović, T; Žarkiћ Joksimović, N: „The role of an accounting information system in contemporary conditions”, Accounting and Management Information Systems AMIS 2009 International Conference, Bucharest, Romania, June 2009.	2009.	33
45.	Žarkiћ Joksimović, N; Dmitrović, V; Obradović, T: „Profesionalna etika u funkciji finansijskog izveštavanja o performansama preduzeća“, XIV internacionalni naučni skup SM 2009 „Strategijski menadžment i sistemi podrške odlučivanju u strategijskom menadžmentu“, ISBN 867233223-7, Palić, 2009, UDK 336.146 174.4	2009.	33
46.	Obradović, T; Dmitrović, V; Kuzmanović, M: „Upravljanje troškovima projekta putem obračuna troškova po aktivnostima”, XIII Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta, Zlatibor, Srbija, 6-8. jun 2009, (83-87), ISBN 978-86-86385-04-8	2009.	63
47.	Benković, S; Milosavljević, M; Dmitrović, V: „Upravljanje finansijama stvaranjem dodate vrednosti”, YUPMA, Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta: „Projektni menadžment – vizija i strateški ciljevi”, Zlatibor, 06.-08.06.2009, Zbornik radova, str. 78-82. ISSN: 078-86-86385-04-8	2009.	33
48.	Dmitrović V, Obradović T, Žarkiћ Joksimović prof. dr N: „Upravljanje potraživanjima od kupaca“, XI Internacionalni simpozijum SymOrg 2008, Menadžment i društvena odgovornost, Beograd, 2008.	2008.	33
49.	Obradović T, Dmitrović V, Žarkiћ Joksimović prof. dr N: „Ocena investicionih ulaganja u uslovima neizvesnosti“, XI Internacionalni simpozijum SymOrg 2008, Menadžment i društvena odgovornost, Beograd, 2008.	2008.	33
50.	Obradović T, Dmitrović V, Kuzmanović M: „Modeli diskontovanih novčanih tokova: pretpostavke i implikacije“, XII Internacionalni simpozijum iz upravljanja projektima, YUPMA, Zlatibor, 2008.	2008.	63
51.	Žarkiћ-Joksimović, dr. N; Knežević, dr S; Dmitrović, V; Andrić, T: „Upravljanje potraživanjima od kupaca kao važan faktor za rast biznisa u uslovima globalizacije“, Internacionalna konferencija „Biznis i globalizacija“, Ohrid 2007, (267-281)	2007.	33
52.	Andrić, T; Kuzmanović, M; Dmitrović, V: „Analiza rizika investicionog projekta“, XI Internacionalni simpozijum iz upravljanja projektima, YUPMA, Zlatibor 2007.	2007.	63
53.	Dmitrović, V: „Moderni načini promocije u novoj ekonomiji“ (Modern promotion Ways in the New Economy), Međunarodna konferencija „Izazovi nove ekonomije“ Ekonomskog fakulteta u Prilepu, Ohrid, 2005. ISBN 9989-695-34-2 (359-372) – apstract 147.	2005.	34
54.	Dmitrović, V: „The Promotion and Advertising Influences on the Personality of Consumers“ VIII International Symposium of the Management, SIM, 2005, Timisoara, Romania.	2005.	33
55.	Dmitrović, V: „Uticaj promocije na ličnost potrošača“, VIII Međunarodni simpozijum SYMORG, Zlatibor, 2002.	2002.	33

1.2. ПОДАЦИ О ДИСЕРТАЦИЈИ

Налов дисертације је „Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације“. Дисертација је написана на 378 страна, има 46 табела, 39 слика и 290 литературних навода.

Докторска дисертација „Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације“ се по тематици која се обрађује у садржају, може сврстати у област Менаџмента, ужа научна област Финансијски менаџмент, рачуноводство и ревизија.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Проблематика анализирана у оквиру докторске дисертације односи се на могућност адекватног утврђивања, вредновања и имплементације интелектуалног капитала као стратешке перформансе организације у додатном извештају ради што целовитијег и објективнијег финансијског извештавања организација и за реалније утврђивање перформанси, што у крајњој линији подиже ниво квалитета пословног одлучивања. Последњих година процес глобализације пословања у свету намеће потребу за хармонизацијом рачуноводства, а самим тим и хармонизацијом финансијског извештавања. Основу финансијског извештавања кроз процес светске хармонизације изискује примена Међународних рачуноводствених стандарда/Међународних стандарда финансијског извештавања. Поменуто захтева континуелно побољшавање квалитета рачуноводствених информација за велики број корисника у функцији презентовања што верније слике пословних перформанси организација. Управо стога, требало би много више пажње посветити информацијама, људским ресурсима, динамичним променама у техници и технологији, израженој конкуренцији, истраживању и слично, ради обезбеђивања релевантних информација које би требало да представљају информациону платформу која се користи код оптимизације интерних и екстерних ресурса организација. Крајњи циљ је постизање ефикаснијег раста и развоја како саме организације, тако и привреде у целини. Веома турбулентно окружење иницира да се финансијски извештаји учине кориснијим и информативнијим за различите интересне групе.

Најзначајнији утицај на успешност пословања организација и привређивање чине људи са својим знањем, образовањем, стручним искуством, радним навикама, мотивацијом и међуљудским односима. Умешност људи у процесу рада и њихово знање постају најважнији чиниоци развоја, а највећи проблем произилази услед изражених потешкоћа како што ефикасније мерити утицај знања, тј. квантификовати га као кључни фактор интелектуалног капитала. Савремено пословно окружење захтева да се финансијски извештаји прошире и учине садржајно информативнијим и кориснијим за инвеститоре, кредиторе и друге интересне групе тј. да задовоље њихове информационе потребе.

Успон нове економије која је највећим делом базирана на информацијама и знању, настоји да повећа значај интелектуалног капитала у пословном и истраживачком оквиру. Посматрајући овај развој кроз филтер информатичког друштва и економије засноване на знању, постоји много тога што подржава тврдњу да је интелектуални капитал инструмент и детерминанта предузетничких вредности организације и повећања додате вредности, као и повећања богатства националне економије у условима глобализације. Суштина концепта интелектуалног капитала јесте у системском дефинисању и вредновању разлике између тржишне и књиговодствене

вредности организација. Поред тога, важност интелектуалног капитала огледа се и кроз могућности за побољшање интерног управљања, као и интерног и екстерног извештавања у организацијама.

Предмет дисертације: је анализа значаја интелектуалног капитала као стратешке перформансе организације, те његово адекватно идентификовање, вредновање и имплементација у додатном извештају.

Савремени свет карактерише изражена глобализација пословања. Последњих година је очигледно да она представља велики изазов за менаџере, а такође је значајан изазов за област рачуноводства. Чињеница је да турбулентно окружење изискује висок степен адаптивности од стране рачуноводства као информационог система, а самим тим се очекује да се квалитет рачуноводствених информација из финансијских извештаја из периода у период побољшава, ради задовољавања потреба бројних корисника.

Финансијско извештавање у савременим условима, тзв. економији знања, требало би да прикаже што прецизнији преглед стања имовине, обавеза, прихода, расхода и самог резултата пословања. Савремено пословно окружење иницира значајније апострофирање људских ресурса. Дакле, неопходно је да финансијски извештаји буду информативнији, како би задовољили све софистицираније информационе потребе бројних корисника, а и да служе као моћни инструмент „парирања“ све израженијој конкуренцији.

За успешно управљање организацијама поред финансијских, неопходне су и нефинансијске информације, посебно у динамичним условима пословања. Нефинансијске информације омогућују бројним корисницима да схвате везе између текућих пословних трансакција, финансијских извештаја и чиниоце који генеришу вредност у континуитету, односно обезбеђују адекватне пословне перформансе организације. Конкурентност организације у турбулентним тржишним условима привређивања подразумева брзо и ефикасно реаговање на захтеве тржишта, те брзо доношење квалитетних пословних одлука и утврђивање одговарајућег система за идентификовање и мерење перформанси како би организација остварила конкурентску предност.

Сам успех организације зависи од мноштва фактора, али у великој мери он је ефекат знања, адаптивности, флексибилности, умешности, креативности како менаџмента организације, тако и свих запослених. Уочено је, да финансијски извештаји не пружају увек све релевантне информације о перформансама организације, управо због тога што у њима нису инкорпориране све информације нефинансијског карактера. Дакле, оно што не садрже званични финансијски извештаји представља информациони сегмент којим би били приказани кључни елементи који се односе на разлику између књиговодствене и тржишне вредности организација, а што је остварено захваљујући стручном менаџерском тиму, способностима, креативности, предузетништву менаџера, њиховој информисаности и располагањем адекватног квантума знања, као и способности свих запослених.

Посебна пажња у овом истраживању посвећена је томе да се укаже на чињеницу да су људи запослени у организацијама (а не скупа технологија и софтвери) главни носиоци корпоративног знања. Коначно, без ефикасног управљања људским потенцијалима не може ни да се успешно управља знањем као базом интелектуалног капитала, што уједно представља и кључни предуслов за остварење конкурентске предности. У том контексту нужно је сагледати основне процесе менаџмента знања. Будући да се ради о неквантификованим елементима, проблематика вредновања је врло комплексна.

Предмет истраживања усмерен је на испитивање и анализу интеракције улагања у знање које представља важан људски потенцијал, путем мотивационих фактора у функцији генерисања што веће вредности организације. У фокусу истраживања јесте анализа испитивања стварног стања организација у Републици Србији у погледу препознавања, уважавања, вредновања и евидентирања интелектуалног капитала.

Све више се долази до тога (како у тржишно развијеним земљама, тако и у другим) да би требало званичне финансијске извештаје допунити додатним извештајем о интелектуалном капиталу. Употреба информација из извештаја о интелектуалном капиталу може да допринесе побољшању вредновања људских потенцијала и ефикаснијем управљању организацијом. У савременим условима пословања присутно је становиште да су људски потенцијали примарни фактор стварања интелектуалног капитала. Опиљиви део интелектуалног капитала је приказан у званичним финансијским извештајима сходно упутствима датим у Међународним рачуноводственим стандардима/Међународним стандардима финансијског извештавања, а неопиљиви део интелектуалног капитала је управо онај део који највише доприноси увећању додате вредности организације и теже га је утврдити, иако за његово вредновање постоје генерички и индивидуални модели који су резултат истраживања стручњака из нордијских и других тржишно развијених земаља.

Циљ истраживања: Основни циљ истраживања докторске дисертације састоји се у „осветљавању“ најважнијих теоријско-методолошких аспеката интелектуалног капитала као стратешке перформансе организације, а уједно и изузетно актуелног, комплексног и интерактивног подручја како националног рачуноводства, тако и међународног. Значајни циљеви истраживања огледају се и у сагледавању могућности евидентирања и адекватног вредновања интелектуалног капитала првенствено у додатном финансијском извештају, као и у анализи постојећих пракси рачуноводственог третмана интелектуалног капитала у организацијама.

Примарни циљ истраживања је покушај доприноса идентификацији, начину утврђивања и вредновању интелектуалног капитала, могућностима његовог обухватања у рачуноводству као информационом систему, а имајући у виду да то још није постало усвојено правило. Резултати истраживања приказују тренутно стање у области финансијског извештавања организација у Републици Србији, те се назначавају могућности њиховог побољшања, првенствено кроз идентификацију интелектуалног капитала. Приказана је објективна ситуација у организацијама у националним оквирима у погледу уважавања и вредновања интелектуалног капитала с рачуноводственог и других аспеката. Поред поменутог примарног циља, дати су и одговарајући додатни циљеви овога истраживања, а који се могу сумирати на следећи начин:

Циљ је да се прикаже аспект управљања знањем:

- Како запослени са својим знањима као основном интелектуалног капитала доприносе стварању додате вредности организације,
- Како задржати кључне запослене у организацији,
- Како запослене мотивисати да деле своја знања у циљу увећања додате вредности организације, а што се као ефекат манифестује и на повећање богатства земље,
- Како развити потенцијал запослених у сврху остваривања конкурентске предности организације, и

- Који су могући начини вредновања интелектуалног капитала и њихова могућа примена.

Ово истраживање указује на могућности и ограничења интелектуалног капитала као стратешке перформансе организације и његовог укључивања у додатни финансијски извештај.

Консултовањем домаће и иностране литературе из ове области уочено је да се мали број аутора бави проблематиком извештавања о интелектуалном капиталу. Последњих година интересовање научне и стручне јавности постаје израженије за ову изузетно комплексну и веома актуелну проблематику кроз одржавање научних конференција, скупова у земљи и иностранству, или објављивањем научних радова у часописима.

„Резултати многих емпиријских истраживања недвосмислено показују побољшање укупне пословне активности предузећа која примењују формализован и структуриран систем управљања перформансама у односу на она која то не чине. Тај систем је конципиран на основу савремених теоријских модела и концепција које рефлектују потребе савременог конкурентског амбијента, као што су прилагођавање динамичној конкуренцији, брз технолошки развој, доминантна улога знања и глобализација пословних активности“ (Извор: Cookins, G. (2004): „Performance Management: Finding the Missing Pieces – To Close the Intelligence Gap“, John Willey&Sons).

„Финансијски извештаји треба да садрже разумљиве, релевантне, поуздане и објективне информације. Ове информације су од вишеструке користи за постојеће и потенцијалне инвеститоре, пословне партнере, кредиторе и друге актере и представљају основ за компетентно доношење пословних одлука. Данас је већ општеприхваћено да квалитетно финансијско извештавање доприноси:

- Јачању домаћег финансијског система и смањењу ризика од финансијских криза и њиховог негативног утицаја на економију,
- Повећању директних и индиректних страних улагања,
- Олакшању приступа банкарским кредитима за мала предузећа, смањењем високих трошкова прибављања информација и кредитирања,
- Бољој процени будућих перформанси предузећа, кроз омогућавање инвеститорима да доносе добре инвестиционе одлуке што води бољој алокацији средстава,
- Бољој процени перформанси менаџмента предузећа од стране акционара и тиме промоцији развоја финансијских тржишта и унапређењу економских интеграција не само на регионалном, већ и на глобалном нивоу“ (Извор: део из Националне стратегије за унапређење квалитета корпоративног финансијског извештавања за период од 2011. до 2020. године, Влада Републике Србије).

„Одбор за стандарде финансијског рачуноводства (Financial Accounting Standards Board - FASB) и Одбор за Међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board – IASB) признали су своју посвећеност развоју висококвалитетних, компатибилних рачуноводствених стандарда како за националне оквире, тако и за међународно финансијско извештавање.“ (Извор: део из Меморандума о разумевању тзв. Norwalk споразум из 2002. године).

„Комплексности финансијских извештаја доприноси и учешће већег броја чинилаца који се јављају у финансијско-извештајном ланцу – од рачуновође, као састављача и презентатора, преко ревизора и регулатора, до самог корисника.“ (Извор: Крстић, Ј. (2011): Комплексност финансијских извештаја и ризици финансијског извештавања, Зборник радова 42. симпозијума: Квалитет финансијског извештавања – изазови, перспективе и ограничења, Савез рачуновођа и ревизора Србије, Златибор).

„Поставља се питање како да се нефинансијске информације укључе у финансијске извештаје. Могућа решења би могла да буду:

- Промена и допуна оквира за финансијско извештавање која би омогућила и обавезала да се и неопипљива или невидљива актива или имовина вреднује и укључи у званичне финансијске извештаје пословних субјеката који таквом активом располажу.
- Представљање одређених нефинансијских информација, пре свега у компанијама тзв. нове економије, за које њихов менаџмент процени да су релевантне за потенцијалне инвеститоре у напоменама уз финансијске извештаје или
- Као посебан извештај из целовитих извештаја о пословању“ (Извор: Спремић, И. и Спремић, М. (2003): Нефинансијске информације и механизми потицања компанија на пружање додатних информација, Семинар о корпоративном управљању, Дубровник, Република Хрватска).

Још једно од могућих решења огледа се у томе да се „сачињавањем и презентацијом нефинансијских информација оне стандардизују и на јединствен начин и на обавезној основи уврсте у званичне финансијске извештаје. Поменуто решење суочава се са великим ограничавајућим факторима који се огледају у:

- Одређеном степену конзервативности рачуноводствене професије, посебно надлежних тела која доносе рачуноводствене стандарде, у погледу прихватања суштинских промена и брзине којом би се то реално могло десити и
- Објективно присутном проблему и непостојању искустава у мерењу, односно процењивању ове специфичне активе или имовине. Стога није реално очекивати да се у догледно време оквир финансијског извештавања промени у наведеном смислу.“ (Извор: Божић, Р. (2004): Нефинансијске информације у контексту финансијског извештавања, часопис ФИНРАР, бр. 5, Бања Лука, Република Српска).

„Рачуноводствене информације о пословно-финансијској активности предузећа путем финансијских извештаја, омогућују да процес управљања пословањем и одлучивање постају квалитетнији. Стога се организација пословања, пројектовање информационог система као и управљање пословањем предузећа не може замислити без познавања језика пословања тј. рачуноводства“ (Извор: Жаркић Јоксимовић, Н. (1995): Управљачко рачуноводство – Рачуноводство за менаџмент, Факултет организационих наука, Београд).

Одбор за рачуноводствене принципе је издао извештај под називом „Основни концепти и рачуноводствени принципи који се односе на финансијске извештаје пословног субјекта“ и дефинисао их као „конвенције, правила и поступке неопходне да означе прихватљиву рачуноводствену праксу у одређеном времену“ (Извор: Meigs, Walter; Larsen, John and Meigs, Robert (1973): Principles of Auditing, Illinois, Irwin, Inc. Homewood).

Зачетницима развоја концепта интелектуалног капитала сматрају се Chamberlin, Robinson и Penrose. Chamberlin и Robinson су сматрали да су „кључне способности предузећа, техничке, „know-how“, репутација, свест о важности робних жигова/марки и патената, релевантне за пословни успех“ (Извор: Крстић, Б. (2009): „Интелектуални капитал и конкурентност предузећа“, Економски факултет, Ниш).

„Битно је објаснити појам интелектуалног потенцијала, као способност компаније да ствара вредност од интелектуалног капитала. Интересантно је истаћи да се процес проучавања ове проблематике може поделити у два правца:

- Позитивни/регулаторни приступ према којем се целина може најбоље разумети њеном поделом на изоловане делове и каснијим сумирањем стеченог знања о сваком делу и
- Интерпретативни/конструктивни приступ према коме се целина најбоље може разумети првенствено експериментима, интуицијом и емпатијом.“ (Извор: Ienciu, N. M. (2011): “A Retrospective of Evaluation Models on Intellectual Capital”, The Annals of the University of Oradea Economic Sciences, Issue 2).

„Није изненађење да неки аутори под појмом интелектуални капитал подразумевају искључиво људске ресурсе. Тако на пример, Hudson у људски интелектуални капитал убраја едукацију, искуство, ставове појединаца, док Award интелектуални капитал сагледава као знање, односно суму знања унутар компаније, а задатак менаџера је да управља знањем запослених ради успешног спровођења стратегије компаније. (Извор: Paždzior, A; Paždzior, M. (2012): “Measurement of Intellectual Capital in a Company”, рад објављен на страници www.issbs.si, датум приступа 7.8.2012.).

Малезијски истраживач Naqiyuddin посебно истиче да у пословном свету „знање је неопходност и може бити употребљено као стратешко оружје против конкурената“ (извор: Bontis, N; Chua, C; Keow, W; Richardson, S. (2012): “Intellectual Capital and Business Performance in Malaysian Industries”, рад је објављен на страници www.business.mcmaster.ca, приступ 7.8.2012.)

„Знање представља фундаментални ресурс. Многбројна истраживања показују да неопипљиви ресурси у све већој мери утичу на будућу профитабилност, како и на тржишну вредност предузећа. Тржишну вредност предузећа у економији знања заједно граде финансијски и интелектуални капитал“... (Извор: Чабрило, С. (2005): „Процена и праћење интелектуалног капитала“, магистарски рад, Факултет Техничких Наука, Нови Сад).

3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ОД КОЈИХ СЕ ПОЛАЗИЛО У ИСТРАЖИВАЊУ

Кандидат је поставио следеће хипотезе:

Општа хипотеза: базира се на доказивању претпоставки о присутности интелектуалног капитала и неопходности његовог адекватног вредновања и обухватања у књиговодственој евиденцији као базном сегменту рачуноводства, а потом о неопходности његовог приказивања у додатном извештају о интелектуалном капиталу. Сачињавање адекватног додатног извештаја о интелектуалном капиталу омогућује добијање комплетнијих информација како за менаџмент, тако и за бројне кориснике (интерне и екстерне), као основе за доношење адекватних пословних одлука (како о перформансама пословања, тако и о расту и развоју организације) у конкурентским условима привређивања и турбулентном окружењу.

Посебне хипотезе: Сходно дефинисаном и изложеном предмету и постављеним циљевима истраживања у докторској дисертацији тестиране су следеће хипотезе:

- Интернационализација пословања и 21. век као век информација и знања изискује уважавање људских потенцијала и њиховог знања, као основе за адекватније вредновање интелектуалног капитала као стратешке перформансе организације.
- Нејединствена метрика утврђивања интелектуалног капитала иако реалније приказује резултат организација, она не омогућује хармонизацију финансијског извештавања. Будући да савремено окружење карактерише глобализација финансијских,

инвестиционих и пословних токова и велика турбулентност, захтеви за међународну конвергенцију националних регулатива постају нужност.

- Сазнање о значају интелектуалног капитала, потреби његовог вредновања, те његовом приказивању у додатном извештају од посебног је значаја за доносиоце пословних одлука. Емпиријско истраживање је приказало информације о нивоу свести руководиоца о значају интелектуалног капитала у организацијама у Републици Србији, како се он поима и у којој мери имплементира. Већина испитаника се определила за опцију потребе вредновања интелектуалног капитала у циљу комплетнијег и објективнијег финансијског извештавања, те је овим истраживањем хипотеза потврђена. Истакнута је потреба реализације едукација запослених који нису упућени довољно у проблематику рачуноводственог обухватања интелектуалног капитала од стране експерата из научно-образовних институција. Истраживање даје оригинални допринос о новим сазнањима везано за проблематику интелектуалног капитала.

- Организације у савременим условима би требало да започну адекватније вредновање и књиговодствено евидентирање интелектуалног капитала и његово трансформисање у додатну вредност организације у циљу подизања квалитета метрике пословних перформанси.

- Свеобухватно извештавање о перформансама организација би требало да допринесе бољој информисаности и јачању финансијског система и смањењу ризика од финансијских криза и њиховог негативног утицаја на економију повећањем директних и индиректних страних улагања, олакшању приступа банкарским кредитима, бољој процени будућих стратешких перформанси организација, као и бољој процени перформанси менаџмента организација и унапређењу економских интеграција, као и потпуније податке Заводу за статистику за утврђивање бруто домаћег производа, а чија тачност има одраз на све сфере привређивања.

4. ОПИС САДРЖАЈА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Поред литературе и прилога докторска дисертација садржи 10 поглавља:

У уводном делу (**прво поглавље**) кандидат је описао значај, предмет и циљ, хипотезе и методологију истраживања.

Друго поглавље обухвата стратешко управљање организацијом и пословне перформансе. Поглавље се односи на суштину, циљеве, стратегију, организациону структуру и перформансе организације.

Треће поглавље обрађује перформансе организације у савременом пословном окружењу. Приказан је концептуални оквир перформанси организација, потом аспекти унапређења система мерења перформанси. Објашњен је појам интелектуалног капитала и предочен је његов значај као важне перформансе организације. У функцији побољшања перформанси организације истакнут је значај Бенчмаркинга и Балансне карта резултата.

Четврто поглавље је фокусирано на менаџмент људских потенцијала. Истакнута је важност људских потенцијала, као и правилно управљање њима, будући да се приказује да је интелектуални капитал којег производи и поседује људски потенцијал темељ за развој организације и носилац конкурентске предности.

Пето поглавље објашњава појам интелектуалног капитала и његове карактеристике. Приказује се процес управљања знањем и њихова међузависност. Истиче се утицај интелектуалног капитала на јачање стратешке позиције организације. Предочава се важност привлачења и задржавања талената.

Шесто поглавље обрађује хармонизацију финансијског извештавања у условима глобализације. Указује на значај рачуноводства као кључног извора информација за финансијско извештавање и оцену вредности интелектуалног капитала. Такође, приказује се и униформност извештавања по Међународним рачуноводственим стандардима/Међународним стандардима финансијског извештавања и описује регулаторном оквир везан за традиционално финансијско извештавање, који у потпуности не задовољава приказивање нематеријалне, неопипљиве имовине, у коју би се инкорпорисао интелектуални капитал. Приказан је и нови тренд интегрисаног извештавања.

Седмо поглавље се базира на могућностима вредновања интелектуалног капитала у циљу што адекватнијег финансијског извештавања. Приказује развој, значај, карактеристике интелектуалног капитала, интегралне делове интелектуалног капитала: људски, структурни и релациони капитал.

У **осмом поглављу** се истиче важност интелектуалног капитала као елемента пословног одлучивања. Центар пажње је усмерен на његов допринос ефективном и ефикасном управљању и његовој улози као значајне перформансе за стратешко одлучивање. Поменут је значај стратешких организација заснованих на интелектуалном капиталу као посебно важној перформанси.

Девето поглавље је посвећено емпиријском истраживању које је спроведено у циљу актуелног практичног поткрепљења теоретског приказа проблематике докторске дисертације. Истраживање је спроведено на узорку од сто испитаника у организацијама у Републици Србији.

У закључним разматрањима као последњем, **десетом поглављу**, истакнут је значај, комплексност и актуелност проблема управљања интелектуалним капиталом у организацијама.

1. УВОДНИ ДЕО

2. СТРАТЕШКО УПРАВЉАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈОМ И ПОСЛОВНЕ ПЕРФОРМАНСЕ

2.1. Суштина организације високих перформанси

2.2. Важни структурни елементи организација високих перформанси

2.3. Циљ, стратегија, организациона структура и перформансе организације као скуп различитих ресурса

3. ПЕРФОРМАНСЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У САВРЕМЕНОМ ПОСЛОВНОМ ОКРУЖЕЊУ

3.1. Концептуални оквир перформанси организације

3.2. Аспекти мерења и унапређења система перформанси

3.3. Интелектуални капитал – важна перформанса организације

- 3.4. Бенчмаркинг у функцији побољшања перформанси организације
- 3.5. Балансна карта резултата у функцији управљања перформансама организације

4. МЕНАЏМЕНТ ЉУДСКИМ ПОТЕНЦИЈАЛИМА КАО ПЕРФОРМАНСА ОРГАНИЗАЦИЈЕ

- 4.1. Управљање људским потенцијалима за потребе јачања стратешке перформансе организације
- 4.2. Важност људских потенцијала у организацији
- 4.3. Мерење ефикасности менаџмента људских потенцијала
- 4.4. Могућност унапређења перформанси људских потенцијала
- 4.5. Људски потенцијал као творац вредности интелектуалног капитала

5. ПОЈАМ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНОГ КАПИТАЛА И ПРОЦЕС УПРАВЉАЊА ЗНАЊЕМ

- 5.1. Процес унапређења знања путем едукација и тренинга
- 5.2. Утицај интелектуалног капитала у циљу јачања стратешке позиције
- 5.3. Привлачење и задржавање талената

6. ХАРМОНИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА У УСЛОВИМА ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ И ИНТЕЛЕКТУАЛНИ КАПИТАЛ

- 6.1. Рачуноводствени систем информисања – кључни извор информација за финансијско извештавање и оцену вредности интелектуалног капитала
- 6.2. Значај и потреба за финансијским извештавањем
 - 6.2.1. Сврха, суштина и структура финансијског извештавања у условима глобализације
 - 6.2.2. Регулаторни оквир у функцији финансијског извештавања
 - 6.2.3. Финансијски извештаји и њихов информациони капацитет
 - 6.2.4. Међусобна повезаност финансијских извештаја
 - 6.2.5. Рачуноводствене политике као исходиште финансијског извештавања
- 6.3. Важност нефинансијских и финансијских информација у функцији ефикасног извештавања
- 6.4. Базни принципи професионалне етике од значаја за финансијско извештавање
- 6.5. Значај и улога професије у обезбеђивању квалитета финансијског извештавања
- 6.6. Значај информационе технологије и интернета у савременим условима пословања
 - 6.6.1. Информациона технологија – подршка рачуноводствено информационом систему у функцији ефикасног финансијског извештавања
 - 6.6.2. Пракса финансијског извештавања на интернету
- 6.7. Финансијско извештавање и његова интернационалност
- 6.8. Финансијско извештавање о интелектуалном капиталу
 - 6.8.1. Информациони изазови при финансијском извештавању о интелектуалном капиталу
 - 6.8.2. Потреба за финансијским извештавањем о интелектуалном капиталу, домети и ограничења
- 6.9. Интегрисано извештавање

7. ИНТЕЛЕКТУАЛНИ КАПИТАЛ И ЊЕГОВО ВРЕДНОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ АДЕКВАТНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА

- 7.1. Ретроспектива развоја интелектуалног капитала
- 7.2. Значај и карактеристике интелектуалног капитала и међузависност управљања знањем
- 7.3. Структурне компоненте интелектуалног капитала
 - 7.3.1. Људски потенцијали као сегмент интелектуалног капитала
 - 7.3.2. Структурни капитал као сегмент интелектуалног капитала
 - 7.3.3. Релациони капитал као сегмент интелектуалног капитала
- 7.4. Извори интелектуалног капитала
- 7.5. Управљање и мерење интелектуалног капитала и његова рефлексивна пословања савремених организација
- 7.6. Процес мерења и модели интелектуалног капитала у свету и перформансе

8. ИНТЕЛЕКТУАЛНИ КАПИТАЛ КАО ЕЛЕМЕНТ ПОСЛОВНОГ ОДЛУЧИВАЊА

- 8.1. Значај пословног одлучивања за ефективно и ефикасно управљање организацијом
- 8.2. Интелектуални капитал као значајна перформанса за стратешко пословно одлучивање
- 8.3. Стратешке организације засноване на интелектуалном капиталу као квалитетној перформанси

9. ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ О ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ КАПИТАЛУ У ОРГАНИЗАЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

10. ЗАКЉУЧАК

5. ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС

Комисија констатује да су у раду остварени следећи научни доприноси:

Очекивани резултати досадашњих истраживања су основа за даље истраживање ради доказивања или оповргавања постављених хипотеза, као и њихово продубљивање и дисперзију. Рад који треба да буде ефекат истраживања у предметној области садржи више видова доприноса.

Научни доприноси:

- Истраживање проблематике наведене у докторској дисертацији - свеобухватна анализа и презентација начина и метода вредновања интелектуалног капитала у организацијама.
- Развијена методологија за оцену и процену интелектуалног капитала организације кроз пондерисање елемената интелектуалног капитала (знање, вештина, искуство и др.). Дефинисање општег модела за вредновање интелектуалног капитала у организацији.
- Предлог креирања додатног финансијског извештаја који би садржао информације о интелектуалном капиталу организације.
- Могућност да организација располаже информацијама о постојећој вредности свог интелектуалног капитала и да дефинише жељену вредност ове значајне пословне

перформансе. Креирање овог извештаја омогућило би и бенчмаркинг са другим организацијама из делатности, а пре свега са конкуренцијом.

Стручни допринос: Будући да до сада ни законска, ни професионална тела нису донела комплетан акт којим би се регулисала проблематика интелектуалног капитала тзв. његовог неопипљивог дела (његов опипљив део регулисан је са Међународним рачуноводственим стандардом - МРС 38 – Нематеријална имовина), ово истраживање даје допринос појашњењем многих елемената.

У страниј и домаћој литератури је сегментарно приказана ова проблематика. Овим истраживањем је сачињен свеобухватни преглед доступне академске литературе, извршена је синтетизација досадашњих научних и стручних резултата, анализа и применљивост. Имплементација интелектуалног капитала у додатном финансијском извештају неких тржишно развијених земаља представља пионирске покушаје да се људски фактор што адекватније вреднује тј. награди. Овим истраживањем се сагледало актуелно стање у организацијама Републике Србије које су биле предмет истраживања, а што до сада нико није на овакав начин урадио.

Резултати истраживања о овој комплексној материји упућују на решење за вредновање интелектуалног капитала у пракси тј. у организацијама, а самим тим квалитетније и садржајније финансијско извештавање – што представља како научни, тако и стручни допринос.

Друштвени допринос се огледа у томе што комплетније и адекватније информисање бројних корисника (потенцијални инвеститори и кредитори, пословни партнери и други) путем додатног извештаја о интелектуалном капиталу треба да допринесе да се створи база за одговарајуће мерење перформанси и компетентно доношење пословних одлука које ће утицати кроз одређене активности на повећање добити организације, а такође и на повећање благостања на нивоу државе тј. друштва. Пораст броја корисника информација из финансијских извештаја повећава њихове информационе захтеве и истиче потребу за хармонизованим и потпуним финансијским извештавањем, које ће да обухвати поред финансијских информација и нефинансијске у оквиру којих је и интелектуални капитал.

Кандидат је у раду показао да влада материјом која је била предмет истраживања, критички се освртао на многе сегменте и давао је своје предлоге у циљу доношења што бољих решења, а што представља оригинални допринос дисертације.

6. ЗАКЉУЧАК

Према мишљењу Комисије, докторска дисертација „Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације“ урађена је самостално и у свему према одобреној пријави. Дисертација, по предмету истраживања, садржају и оствареним резултатима представља савремени и оригинални допринос, како с теоријског, тако и с аспекта примене у пракси, ужој научној области Финансијски менаџмент, рачуноводство и ревизија. Постављени задаци и циљ истраживања су у потпуности остварени и истраживачке хипотезе научно проверене и доказане.

На основу свега наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета организационих наука да се рад кандидата Вељка Дмитровића под насловом „Интелектуални капитал као стратешка перформанса организације“ прихвати као докторска дисертација и да се кандидату одобри усмена одбрана.

Чланови комисије:

др Невенка Жаркић Јоксимовић,
редовни професор Факултета организационих наука

др Снежана Кнежевић,
ванредни професор Факултета организационих наука

др Владимир Познанић,
редовни професор
Факултета за економију, финансије и администрацију

У Београду, 2. јун 2015. године